

Domácí síť a sdílení

V této kapitole:

- Typické součásti domácí sítě
- Domácí skupina
- Centrum síťových připojení a sdílení
- Univerzální sdílení síťových prostředků

Jedním z důkazů pokroku v síťových komunikacích je i to, že už není potřeba zdůrazňovat význam připojení počítače na síť a jejího využití. To platí zejména v současné době, kdy se pod slovem síť myslí i síť s velkým S, tedy Internet – ve všech případech jde o to, že váš počítač, za kterým sedíte a na kterém pracujete, je připojen k počítačům jiným, využívá jejich služeb a umožňuje mnoha různými způsoby s nimi komunikovat.

Windows 8 jsou bez využívání těchto možností skutečně polovičním systémem, uživatel by proto měl nastudovat všechny důležité možnosti, které po své instalaci nabízejí. Síťové služby a nastavení ve Windows 8 prorůstají celým systémem a objevují se i v dalších aplikacích, které z tohoto faktu těží. Řádky této kapitoly se proto podrobně podívají nejen na jednotlivé možnosti a související výhody i nevýhody jednotlivých typů připojení, ale zejména detailní možnosti uživatelského nastavení. Spolu s tím samozřejmě souvisejí také volby a funkce sdílení.

Ačkoliv se poměrně velká skupina uživatelů bojí jakéhokoliv spojení slov síť a konfigurace či nastavení, musí i oni občas sáhnout po úpravě některých základních parametrů. Typicky se pak setkáte s významem následujících klíčových pojmů:

- IP-adresa – jedinečné číselné označení počítače, pomocí kterého jej ostatní stroje rozpoznají. Nejčastěji se lze setkat s IP-adresami čtvrté verze (IPv4), jejichž zápis má podobu 111.111.111.111, kde žádné číslo mezi tečkami nesmí přesáhnout 255. Do budoucna se však předpokládá rozmach IP-adres šesté verze (IPv6), jež jsou o poznání delší (128 bitů), nicméně jejich detailní popis přesahuje rozsah a zaměření této knihy.

Tip: Koncový uživatel do podrobností ohledně IP-adres většinou nemusí příliš zabíhat, všechny odpovídající údaje mu totiž zpravidla sdělí (nebo pokročilými technikami zajistí) poskytovatel Internetu, případně správce místní sítě.

- Port – jedná se o číselné označení služby, pomocí které si lze od vzdáleného počítače vyžádat potřebná data.
- Brána – počítač nebo jiné zařízení, které odděluje místní síť od sítí vnějších. Uživatel většinou potřebuje zadat IP-adresu brány pouze při prvotní konfiguraci (pokud to za něj neučíní odpovědný administrátor) a poté není zapotřebí dalších úprav. V domácnosti bývá nejčastěji bránou připojení k Internetu bezdrátový router, který má za úkol rozdělit internetové připojení mezi více počítačů a zároveň jim dovolit komunikovat mezi sebou.
- Protokol – předem definovaná sada komunikačních pravidel, jejichž dodržáním dva počítače mohou dosáhnout kýženého cíle při výměně informací. Typickými příklady protokolů, se kterými se můžete setkat při běžné práci ve Windows 8, jsou například HTTP pro přenos webových stránek nebo TCP/IP, který zajišťuje obecnější výměnu dat a garantuje některé vlastnosti síťového propojení.

Poznámka: Současné adresy IPv4 mají tvar 123.123.123.123, přičemž každá z uvedených trojic je při přepisu do dvojkové soustavy reprezentována osmi bity. Maximální možný počet adres by tedy v tomto případě byl 2^{32} . Naproti tomu adresy v IPv6 jsou definovány jako 128bitové (osm segmentů o 16 bitech), takže jejich celkový počet hypoteticky dosahuje 2^{128} . Zápis pak má podobu čtyř šestnáctkových čísel oddělených dvojtečkou, například 8FA2:A33D:81B9:E3B4:5CF8:DCB1:E84A:FC16.

Typické součásti domácí sítě

Domácí síť je často vytvořena několika počítači najednou, typicky jde například o stolní počítač a notebook. Pokud máte Internet, je nejčastějším způsobem rozšíření na jednotlivé počítače již zmíněný bezdrátový router – ten může klasický stolní počítač připojit k Internetu pomocí kabelu, stejně tak ale zvládne i pokrytí notebooku bezdrátovým signálem. Jeden z nich ukazuje obrázek 8.1.

Obrázek 8.1: Jeden z typických bezdrátových routerů pro domácí použití

Mezi výhody bezdrátových připojení patří větší flexibilita přístupu – pokud máte síť o několika stolních počítačích a notebookech, není žádný problém se začleněním nově přicházejícího notebooku. S tím souvisí také již tradiční zabudování bezdrátových adaptérů přímo do notebooků, oproti starším modelům tak nemusíte kupovat samostatnou rozšiřující kartu.

Správné zapojení bezdrátového routeru

Domácí zapojení bezdrátových routerů se u různých značek příliš neliší, proto lze obecný návod shrnout pro univerzální použití:

1. Prvním krokem je propojení routeru a modemu (obecně vstupního bodu vnějšího internetu) klasickými ethernetovými kabely, tj. s propojkami RJ-45.
2. Jakmile máte připojení PC-router-modem, nastavíte parametry (které jsou popsány v manuálu) zpravidla pomocí webového rozhraní v prohlížeči na definovaném portu. Typicky tedy ve Windows 8 otevřete Internet Explorer a jako adresu zadáte IP-adresu, která je s daným routerem spjata.
3. Po zajištění klasického kabelového spojení se můžete pustit do konfigurace bezdrátových funkcí a parametrů, šifrovacího klíče pro bezpečnou komunikaci apod. Tyto detaily se liší v závislosti na konkrétním modelu, a tak si raději vždy vezměte k ruce odpovídající manuál

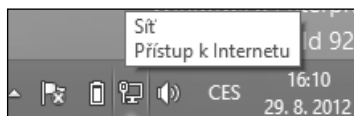
Stolní počítač a bezdrátová síť

V případě moderních notebooků je připojení k bezdrátové síti zpravidla poměrně jednoduché, jelikož tyto jsou již většinou vybaveny odpovídajícím zabudovaným zařízením a dokáží detekovat síť v dosahu. Mírně složitější může být situace u klasických stolních počítačů, které musíte vybavit dodatečným zařízením pro příjem Wi-Fi. Využít můžete jak interních karet, kterými obsadíte některý z volných rozšiřujících slotů, lépe se však rozhodněte pro zařízení připojitelné prostřednictvím USB portů. Po instalaci požadovaných ovladačů můžete naplno využívat bezdrátového připojení.

Rychlé připojení k bezdrátové síti

Jakmile se nacházíte v dosahu některé z bezdrátových sítí, upozorní vás systém Windows 8 na její přítomnost prostřednictvím samostatného panelu. Po klepnutí do něj se otevře seznam dostupných bezdrátových sítí – připojení k vybrané určete poklepáním levým tlačítkem myši na její název a za pár okamžiků budete automaticky bezdrátově připojeni. Pokud navíc síť vyžaduje zadání hesla, vložte je do pole Klíč zabezpečení, které se v takovém případě automaticky zobrazí.

Kvalitu přenosu dat prostřednictvím bezdrátové sítě z největší míry ovlivňuje aktuální dosah a dostupnost odpovídající Wi-Fi. Pokud tedy máte potíže s nekvalitním připojením, zkuste nejprve zjistit odpovídající rychlost – v systému Windows 8 vám k tomu rychle poslouží především ikona v systémové liště, díky níž získáte potřebné údaje.

Obrázek 8.2: Informace o připojení v hlavním panelu

Bezpečný bezdrátový přenos

Základní, dnes již poněkud zastaralá a bohužel často nepostačující ochrana bezdrátového přenosu nese označení WEP (z anglického spojení Wired Equivalent Privacy). Alfu a omegu této varianty představuje tajný klíč, jehož délku je možné zvolit – minimum v podobě 40 bitů patří do již zastaralých hodnot, proto byste měli volit více. Hlavní problém spočívá v tom, že útočníkovi k úspěšnému odhalení použitého klíče stačí sledovat odpovídající bezdrátový přenos a nasbírat dostatek informací. Aby byla zastoupena také pozitiva, WEP je široce kompatibilní a snadno použitelný.

Slabiny představeného WEP postupem času odstranily spolehlivější bezpečnostní prvky šifrování nazvaného WPA2 (Wi-Fi Protected Access), a to přes mezistupeň v podobě WPA. Díky principu dynamicky se měnících klíčů není tak jednoduché vydobýt si neoprávněný přístup jako v případě WEP, vlastní šifrování přenosu zajišťuje symetrický standard AES. Společně s tím stouply také požadavky na délku použitého klíče.

Jaké typy Wi-Fi jsou k dispozici

V rámci budování domácích Wi-Fi sítí se můžete setkat hned s několika označeními, která jsou charakteristická pro jednotlivé technologie. Odpovídající standardy 802.11 jsou odlišeny koncovým písmenem, podle nějž máte možnost rozpoznat detaily. Ze všech nejdůležitější je následující čtveřice:

- 802.11a – tato bezdrátová síť navazuje na dále představený standard 802.11b, přičemž nejvýraznějším zlepšením je podpora přenosové rychlosti až 54 Mb/s. Odpovídající zařízení pracují na frekvenci 5,4 GHz.
- 802.11b – starší standard, který nabízí přenosovou rychlost o horní hranici pouze 11 Mb/s. V rámci frekvenčního pásma je nekompatibilní s uvedenou variantou 802.11a, jelikož pracuje na 2,4 GHz.

- 802.11g – tento typ bezdrátového přenosu nabízí práci v rámci frekvence 2,4 GHz, nicméně podobně jako 802.11a nabízí navýšení rychlosti (při zachování kompatibility s pomalejším 2,4GHz 802.11b).
- 802.11n – Wi-Fi připojení, se kterým se můžete setkávat stále častěji a jež se staví po bok původních a, b nebo g. Výhodou je opravdu vysoká přenosová rychlost 300 Mb/s (podle typu i vyšší), jež do velké míry kompenzuje rozdíl rychlostí bezdrátové a pevné domácí sítě.

Tiskárny, disky a další zařízení

Domácí síť samozřejmě není tvořena pouze klasickými počítači či notebooky, ale také dalšími doplňujícími zařízeními. Do této kategorie spadají například síťové tiskárny, které můžete přidat postupem, který byl již popsán v dřívější kapitole této knihy. Z dalších zařízení se můžete setkat třeba se síťovými disky, jež bývají zapojeny do již zmíněného routeru a které vám Windows 8 zpřístupní v přehledu dostupných síťových prvků. Návody pro sdílení dat, které budou uvedeny dále v této kapitole, lze univerzálně použít i pro přístup k těmto zařízením.

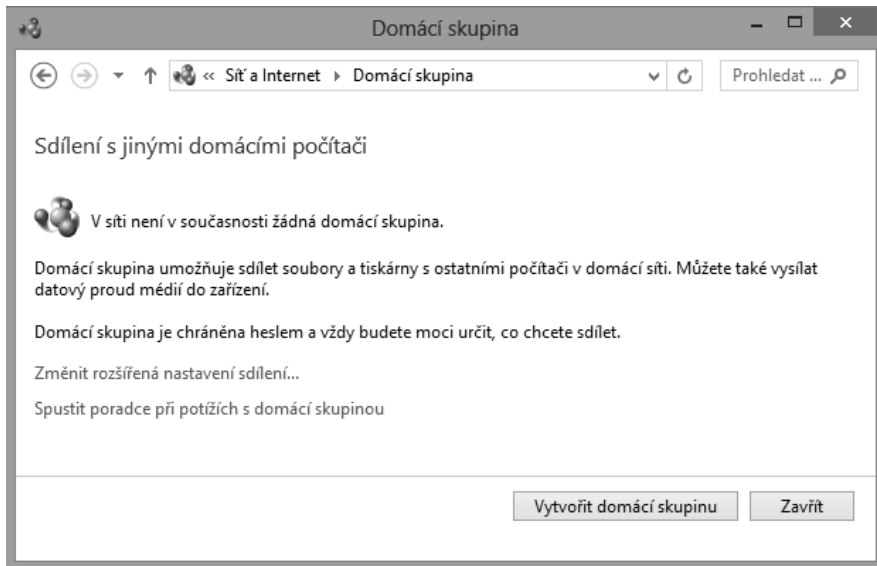
Domácí skupina

Tak jako v dřívějších verzích Windows byla k dispozici možnost nastavení takzvané pracovní skupiny, nabízí vám Windows 8 (přesně v duchu Windows 7) přípravu a propojení počítačů v rámci domácí skupiny. Do jedné domácí skupiny můžete přidat vybrané počítače a mezi nimi pak sdílet libovolnou hudbu, filmy a další data, vše je přitom chráněno přístupovým heslem.

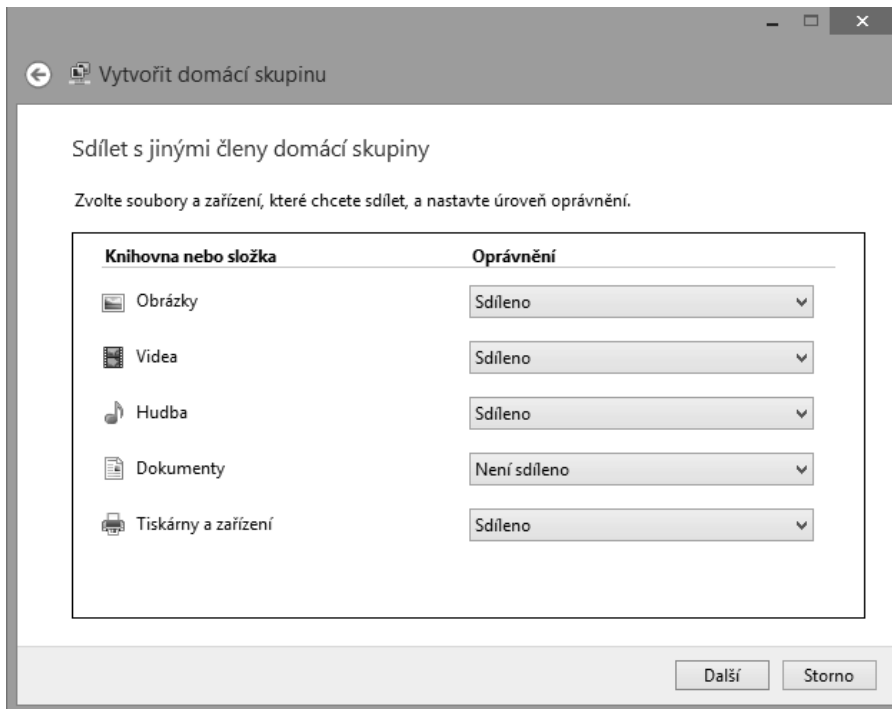
Vytvoření domácí skupiny

Abyste mohli možnosti a výhody domácí skupiny využívat, musíte ji nejprve samozřejmě vytvořit. Poslouží vám k tomu specializovaná součást Ovládacích panelů, přesný postup je přitom následující:

1. Otevřete **Ovládací panely** (například po stisknutí klávesové zkratky Win + X).
2. Levým tlačítkem myši klepněte na možnost **Zvolit možnosti domácí skupiny a sdílení** (obrázek 8.3).
3. Stiskněte tlačítko **Vytvořit domácí skupinu**.
4. Automaticky se spustí průvodce, který vám s vytvořením skupiny detailně pomůže.

Obrázek 8.3: Odkaz pro vytvoření domácí skupiny v Ovládacích panelech

Obrázek 8.4: Výběr dat pro sdílení v rámci domácí skupiny

V prvním kroku právě otevřeného průvodce aktivací jednotlivých polí, jaká data budete chtít v domácí skupině sdílet. Jedná se o výmluvně pojmenované položky **Obrázky**, **Dokumeny**, **Hudba**, **Videa** a z hardwarové oblasti také **Tiskárny a zařízení**, jež zachycuje obrázek 8.4. Do dalšího kroku průvodce poté pokračujte stisknutím tlačítka **Další**. Systém Windows 8 prohledá počítač a pokusí se najít všechna data, která vyhovují vámi vybraným kategoriím a mohou být sdílena.

Přidání počítače do domácí skupiny

Do domácí skupiny, kterou jste právě vytvořili, do budoucna budete moci přidat další počítač, například při připojení nového počítače nebo notebooku, s nímž budete chtít data sdílet. Pro tento účel je zapotřebí znát přístupové heslo, jež vám Windows 8 na konci průvodce vytvořením nabídne. Opište si jej, případně následujte odkaz **Vytisknout heslo a pokyny**. Přidání nového počítače proveďte následujícím způsobem:

1. Otevřete nabídku **Start** a poté **Ovládací panely**.
2. Klepněte na možnost **Zvolit možnosti domácí skupiny a sdílení**.
3. Stiskněte tlačítko **Připojit**.
4. V průvodci se řiďte odpovídajícími pokyny a zadejte heslo, které bylo vygenerováno při vytvoření domácí skupiny.

Poznámka: Zjišťování součástí sítě samozřejmě funguje jen v případě, že jsou tato zařízení plně funkční a dostupná. Typicky u počítačů to tedy znamená, že v síti neuvídnou ty z nich, které jsou vypnuté nebo v režimu spánku.

Změna hesla domácí skupiny

Automaticky vygenerované heslo k domácí skupině si můžete jen velice těžko zapamatovat, snaží se totiž splnit požadavky na co nejvyšší bezpečnost. Jde tedy o změť znaků a číslic, jestliže si chcete vytvořit vlastní, můžete to opět provést v sekci **Domácí skupina** v **Ovládacích panelech**. Následujte zde možnost **Změnit heslo** a do nabídnutého pole zadejte libovolné vlastní heslo. Nezapomínejte ale, že toto heslo musíte ručně zadat také do všech počítačů, které jsou již do domácí skupiny připojeny.

Zadejte nové heslo pro domácí skupinu.

Zadejte své vlastní heslo nebo použijte toto:

Obrázek 8.5: Dialog pro změnu hesla domácí skupiny

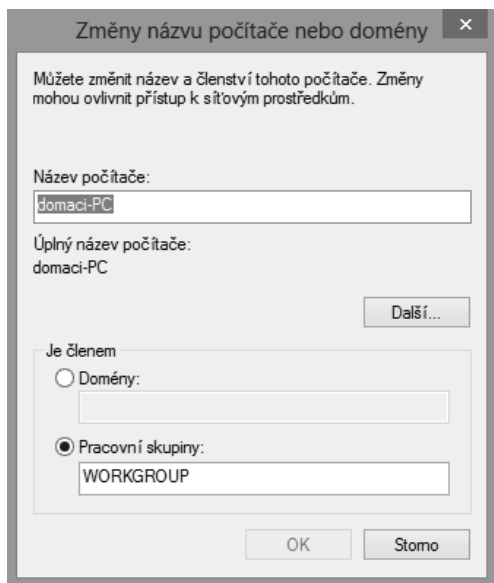
Tip: U pole pro zadání nového hesla najdete tlačítko se symbolem dvou šipek. Pokud na něj klepnete levým tlačítkem myši, dojde k vygenerování dalšího automatického hesla.

Zobrazení sdílených souborů

Jakmile máte do domácí skupiny připojeno více počítačů, můžete listovat soubory, které jsou na jednotlivých z nich sdílené. Nejsnazší přístup přitom představuje využití výchozího Průzkumníka souborů, jemuž byla v dřívějším textu této knihy věnována samostatná podrobná pozornost. Otevřete Průzkumníka souborů, nejrychleji stisknutím klávesové zkratky Win + E, v levé části následujte možnost **Domácí skupina** a poté již vpravo můžete listovat dostupnými daty.

Změna názvu a popisu počítače

Každý počítač v síti by měl být snadno identifikovatelný hned podle svého názvu – zabráníte tím mýlkám při připojování a neztratíte se ani ve větší či menší síti. Pro určení názvu následujte příkaz **Start** → **Ovládací panely** → **Systém a zabezpečení** → **Zobrazit název tohoto počítače**, kde pak levým tlačítkem myši klepněte na možnost **Změnit nastavení**. Nový název počítače určete po stisknutí tlačítka **Změnit**.

Obrázek 8.6: Změna stávajícího názvu počítače

Název počítače (obrázek 8.6) slouží k jednoznačné identifikaci v síti, měl by proto být co možná nejvýstižnější a především krátký. Aby ale nedošlo k chybnému určení daného stro-

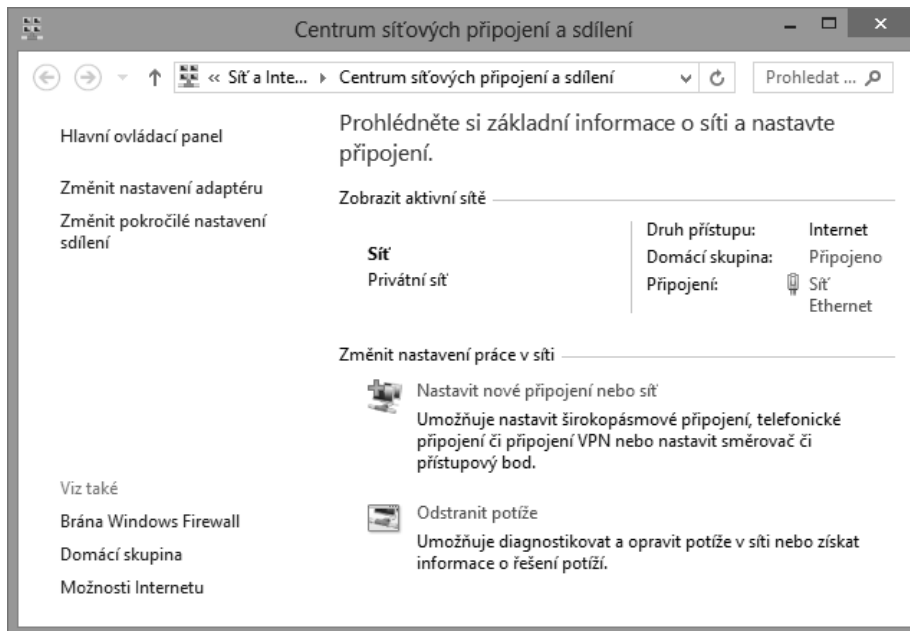
je podle takto zvoleného názvu, doplňuje se také o podrobný popis – na něj nejsou kladeny žádné formální nároky. Popis můžete určit ze stejného dialogu, jako tomu bylo v případě zvolení názvu, a to prostřednictvím textového pole **Popis počítače**.

Centrum síťových připojení a sdílení

System Windows 8 kompletní možnosti nastavení připojení k síti sdružuje do takzvaného Centra síťových připojení a sdílení. Naleznete zde tedy vše – konfigurací jednotlivých síťových adaptérů počínaje a nastavením sdílení konče. Centra síťových připojení a sdílení můžete otevřít prostřednictvím hlavní nabídky Ovládacích panelů, a sice příkazem **Start** → **Ovládací Panely** → **Síť a Internet** → **Centrum sítí a sdílení**.

Tip: O poznání rychleji můžete Centrum sítí a sdílení spustit také přímo prostřednictvím hlavního panelu. Pravým tlačítkem myši klepněte na ikonu připojení, kde pak z odpovídající kontextové nabídky vyberte požadovaný příkaz Centra síťových připojení a sdílení.

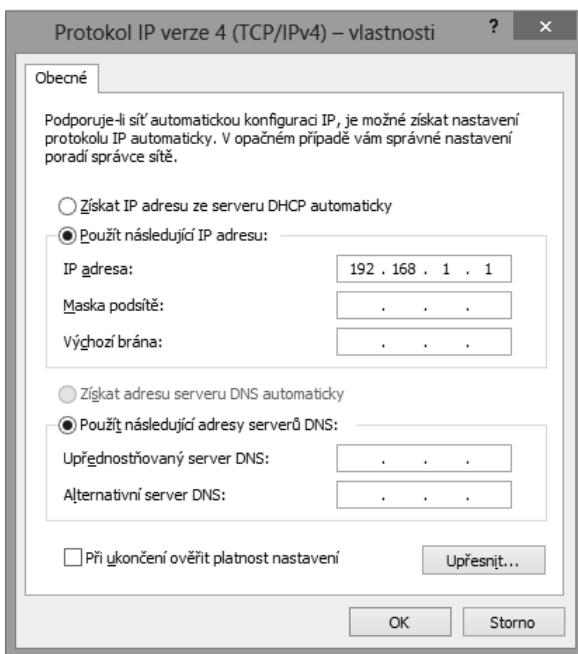

Obrázek 8.7: Hlavní okno síťového centra

Praktické nastavení síťového připojení

Pokud v Centru síťových připojení a sdílení následujete odkaz **Změnit nastavení adaptéru** a vyberete požadované síťové rozhraní, můžete určit všechny základní informace aktuálního síťového připojení. Pokud se jedná o počítač umístěný v místní síti, pak je zpravidla zapotřebí konfigurovat zejména IP-adresu, bránu a DNS server – všechny tyto informace by vám měl sdělit odpovědný správce. Nastavení parametrů připojení se provádí v dialogu **Vlastnosti**. Pro nastavení uvedených základních parametrů pak postupujte následovně:

1. Na záložce **Sítě** levým tlačítkem myši poklepejte na možnost **Protokol TCP/IPv4** v seznamu nazvaném **Toto připojení používá následující položky:**. Otevře se tím specializovaný konfigurační dialog.
2. Jestliže je lokální síť vybavena systémem přidělování IP-adres protokolem DHCP a autokonfigurací serveru DNS, pak pouze aktivujte možnosti **Získat adresu IP ze serveru DHCP automaticky** a **Získat adresu serveru DNS automaticky**. Jelikož jmenované principy nemusejí být použity v každé síti, zabývají se další kroky ruční konfigurací síťových parametrů.

Obrázek 8.8: Dialog nastavení vlastností TCP/IPv4

3. Pro ruční nastavení IP-adres aktivujte odpovídající možnost **Použít následující adresu IP:**. Do pole **Adresa IP** nyní vložte tu IP-adresu, pod kterou má být aktuální síťové připojení rozpoznatelné. Do pole **Maska podsítě** vepište hodnotu, kterou vám sdělí

administrátor (v případě konfigurace vlastní malé domácí sítě lze jako nejčastější variantu použít 255.255.255.0).

4. Pro příchozí spojení uživatel musíte zadat IP-adresu brány, a to do odpovídajícího pole **Výchozí brána**. Při ruční konfiguraci serverů DNS pak stačí vložit IP-adresu hlavního z nich (**Upřednostňovaný server DNS**) a také zástupného (**Náhradní server DNS**).
5. Všechny provedené změny uložte stisknutím tlačítka **OK**, případně se také beze změn můžete vrátit k původní konfiguraci tlačítkem **Storno**.

Maska podsítě na první pohled připomíná běžnou IP-adresu, jedná se totiž o čtveřici klasických čísel, která jsou od sebe vzájemně oddělena tečkou. Významově se však jedná o naprosto odlišné pojetí – maska podsítě totiž dovoluje odlišit adresu podsítě a počítače.

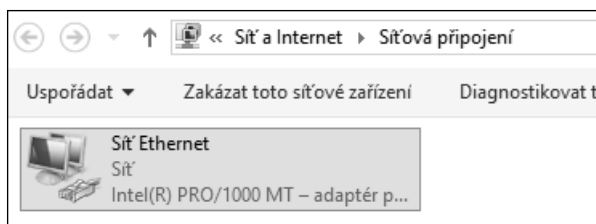
Poznámka: V postupu zmiňovaný protokol DHCP (Dynamic Host Configuration Protocol) se používá zejména ve velkých sítích, a není díky němu zapotřebí nastavovat parametry připojení na jednotlivých počítačích ručně. Jeden centrální počítač totiž rozesílá všechny odpovídající údaje všem dostupným v síti a udržuje seznam aktuálně používaných IP-adres. Jedná se o pokročilou cestu, díky níž lze ušetřit práci a zároveň trable s nechtěným dvojitým použitím identické IP-adresy v lokální síti.

Uvedená nastavení se již vzhledem k původnímu názvu konfigurační možnosti Protokol TCP/IPv4 samozřejmě týkají parametrů IP protokolu čtvrté verze. Pokud byste namísto toho potřebovali určit možnosti IP protokolu šesté verze, zvolte v původním dialogu **Vlastnosti** variantu Protokol IP verze 6. Zadávání souvisejících parametrů probíhá zcela stejně, ačkoliv se tyto svým formátem nebo účelem mohou mírně odlišovat. Podrobný popis do budoucnosti příslibného protokolu IPv6 výrazně spadá mimo rámec a zaměření této knihy, proto mu není věnována detailní pozornost.

Která připojení jsou právě funkční

Pokud chcete získat přehled o stavu všech svých připojení, samotný hlavní panel ani systémová lišta vám v takovémto případě nepomohou. Navštivte proto Ovládací panely, přesně řečeno si počínejte následovně:

1. Následujte příkaz **Start** → **Ovládací panely** → **Síť a Internet** → **Centrum sítí a sdílení**.
2. Pomocí vlevo umístěné nabídky rychlých odkazů zvolte možnost **Změnit nastavení adaptéru**.
3. V nově otevřeném okně nyní máte možnost přehledně sledovat všechna aktuální síťová připojení a okamžitě poznáte, které není funkční – zobrazí se u něj symbol červeného křížku s popiskem **Síťový kabel byl odpojen, Nepřipojeno** apod.

Obrázek 8.9: Přehled aktuálního stavu síťových adaptérů

Univerzální sdílení síťových prostředků

Počítačové sítě samozřejmě neslouží pouze ke komunikaci jednotlivých v ní připojených počítačů, ale poskytují také možnost sdílení libovolných dat nebo tiskáren. V praxi to znamená výrazný přínos v tom, že v případě dat není zapotřebí jejich „ruční“ přenos z jednoho stroje na druhý a podobně také sdílení tiskáren na síti ušetří práci při hromadném tisku více uživatelů. Jednotlivé typy sdílení lze charakterizovat následovně:

- Sdílení souborů – o své libovolné soubory může pohodlně podělit s ostatními kolegy na síti. Sdílení jednotlivých souborů nachází uplatnění například při poskytování několika dokumentů, plánů, pár fotografií apod.
- Sdílení složek – zejména složky lze sdílet na síti a tento přístup se vyplatí v případě, kdy chcete poskytnout některé ucelené kolekce souborů. Procházení logicky uspořádaných sdílených složek zjednoduší práci i orientaci všem uživatelům, kteří takto nabídnutého prostředku využijí.
- Sdílení tiskárny – nachází uplatnění především v kancelářích a dalších oblastech, kde je kladen důraz na bezproblémový tisk. K jedné sdílené tiskárně může vzdáleně přistupovat větší množství uživatelů, nezávisle na sobě na ni zasílat dokumenty ke zpracování apod.

Tip: Pokud byste se při sdílení vlastních dat obávali přístupu nelegitimních uživatelů, můžete samozřejmě nastavit odpovídající oprávnění pouze pro některé z nich. Odpovídajícím možností konfigurace se věnuje pozdější část textu v této kapitole.

Již dříve v této kapitole byly popsány možnosti rychlého sdílení v domácí síti, které vám mohou pomoci při potřebě okamžitého poskytnutí souborů všem připojeným počítačům. Následující řádky se zaměří na ruční konfiguraci, kterou ocení především pokročilejší uživatelé.

Základní nastavení

Ještě před vlastním sdílením osobních souborů nebo dalších prostředků byste měli provést několik základních nastavení, díky nimž si zajistíte požadované vlastnosti. Ke konfiguraci

přítom slouží část nazvaná **Změnit pokročilé nastavení sdílení**, kterou můžete v Centru sítí a sdílení otevřít následováním stejnojmenného odkazu.

Tip: Pokud pod tíhou okolností vyloženě nemusíte, neměli byste jen tak měnit výchozí nastavení. To totiž zajišťuje, že se ke sdíleným prostředkům po síti dostanou pouze již „známí“ uživatelé, a tedy spíše uchrání zneužití obsažených dat těmi cizími, nově se připojivšími.

Změnit možnosti sdílení pro různé síťové profily

Systém Windows vytvoří samostatný síťový profil pro každou používanou síť. Pro každý profil můžete zvolit specifické možnosti.

Privátní (aktuální profil) _____ (▲)

Zjišťování sítě _____

Pokud je zapnuto zjišťování sítě, bude možné z tohoto počítače vidět jiné počítače a zařízení v síti a tento počítač také bude viditelný pro jiné počítače v síti.

Zapnout zjišťování sítě
 Zapněte automatické nastavení zařízení připojených k síti.
 Vypnout zjišťování sítě

Sdílení souborů a tiskáren _____

Obrázek 8.10: Detailní možnosti nastavení sdílení

U skupiny možností s názvem **Sdílení veřejné složky** máte možnost nastavit, jakými způsoby budou moci vzdálení uživatelé nakládat s obsahem složky, jež poskytuje sdílená data. Tato složka má ve Windows 8 předem určené umístění, a to C:\Users\Veřejné – právě do ní zkopírujte své soubory a složky, které chcete přímo sdílet s ostatními. S přepínačem veřejná složka si pak počínejte následovně (obdobně i se sdílením tiskáren):

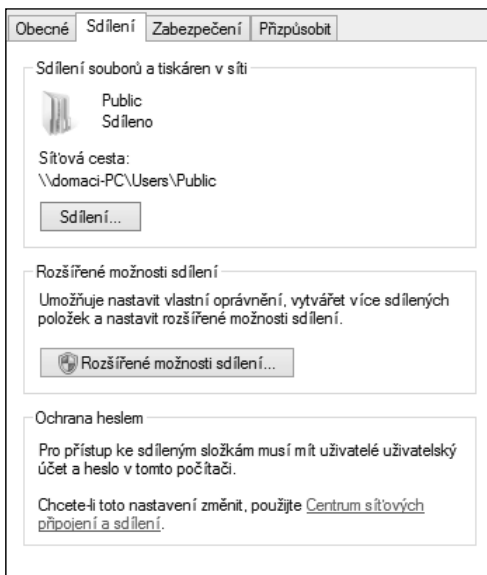
1. Chcete-li úplně zakázat síťový přístup k veřejné složce s daty, aktivujte možnost **Vypnout sdílení veřejné složky**.
2. Jestliže naopak chcete síťovým uživatelům povolit vzdálený přístup ke své veřejné složce s daty, aktivujte možnost **Zapnout sdílení**, aby každý uživatel s přístupem k síti mohl část soubory ve veřejných složkách.
3. Jestliže si přejete sdílet svou místní tiskárnu s ostatními síťovými uživateli, musíte mít bezpodmínečně aktivovanou možnost **Zapnout sdílení souborů a tiskáren**.
4. Všechna provedená nastavení sdílení dat a tiskáren uložte a uveďte v platnost stisknutím tlačítka **Uložit změny**, případně se navraťte k původní konfiguraci stisknutím tlačítka **Storno**.

Sdílení dat ve složce Veřejné

Jakmile jste provedli požadované nastavení sdílení síťových prostředků a základní oprávnění přístupu k nim, můžete přejít k výběru a poskytnutí dat ostatním síťovým uživatelům. Sdílení dat prostřednictvím k tomu určené složky C:\Users\Veřejné probíhá velice jednoduše tak, že do ní (nebo některé z jejích podsložek) zkopírujete odpovídající soubory a složky.

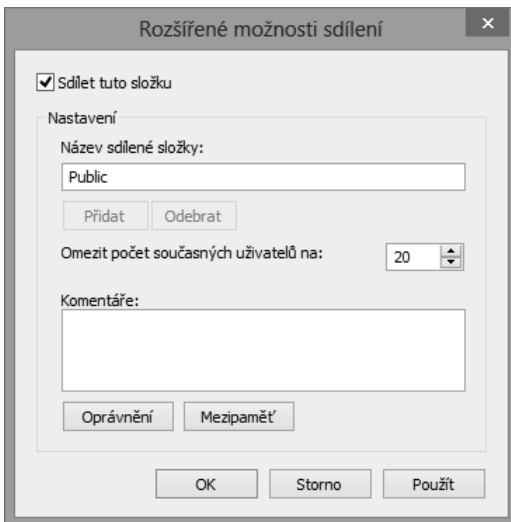
U každé složky umístěné ve složce Veřejné dále můžete nastavit několik parametrů přímo souvisejících se sdílením vnořených dat. Prvním krokem k tomu je klepnutí na danou složku v Průzkumníku Windows pravým tlačítkem myši a zvolení příkazu **Vlastnosti**. Otevře se tím specializovaný dialog. Možnosti související se sdílením jsou sdruženy na odpovídající záložce příhodně nazvané **Sdílení**. Na záložce **Sdílení** (obrázek 8.11) můžete nastavit základní vlastnosti následujícím způsobem:

1. Klepnutím levým tlačítkem myši na tlačítko **Sdílení** nastavte základní vlastnosti přístupu. Síťovou cestu k právě konfigurované sdílené složce můžete vidět v textovém poli **Síťová cesta** – jedná se o neaktivní prvek, není tedy možné jej editovat a má čistě informativní charakter.
2. Pokud chcete na poslední pozměnit vlastnosti sdílení (zejména v právě upravované složce Veřejné), můžete se rychle přesunout do odpovídající a v textu dříve popsané části Ovládacích panelů prostřednictvím hypertextového odkazu **Centrum síťových připojení a sdílení**.

Obrázek 8.11: Vlastnosti složky Veřejné, záložka **Sdílení**

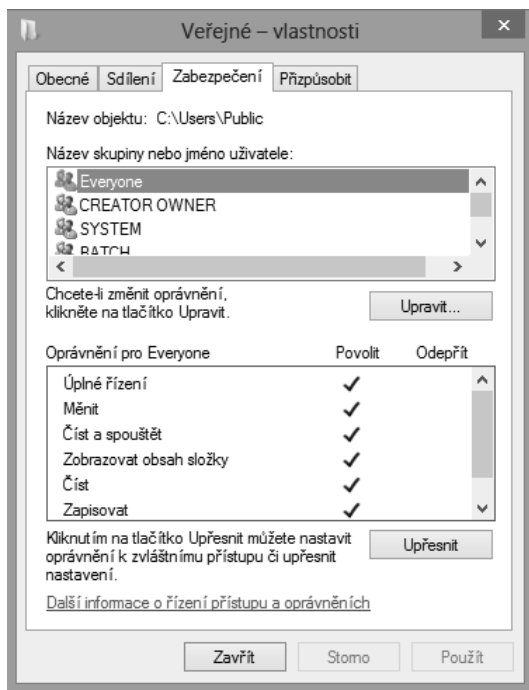
3. Stisknutím tlačítka **Rozšířené možnosti sdílení** máte možnost určit celou řadu detailních vlastností – odpovídající dialog má další volby a význam jeho jednotlivých možností je následující:
  - **Sdílet tuto složku** – předurčí aktuálně konfigurovanou složku ke sdílení s ostatními uživateli po síti. Aktivace této možnosti je nezbytná pro zpřístupnění všech dalších možností, jež jsou v dialogu nabízeny.
  - **Název sdílené položky** – do tohoto textového pole můžete vložit libovolné pojmenování, pod kterým se sdílená složka zobrazí připojivším se síťovým uživatelům.
  - **Omezit počet současných uživatelů na** – dovoluje určit maximální počet síťových uživatelů, kteří se v jeden okamžik mohou připojit ke konfigurované složce.
  - **Komentář** – dovoluje rozšířit prosté pojmenování sdílené složky o detailní popis, takže síťoví uživatelé snáze rozpoznají její obsah a účel.
  - **Oprávnění** – nastavení přístupových práv uživatelům, podrobně se této konfiguraci věnuje pozdější část textu.
4. Na původní záložce Sdílení můžete všechny provedené změny uložit a uvést v okamžikovou platnost stisknutím tlačítka **OK**, případně se beze změn vrátit k původnímu nastavení tlačítkem **Storno**.

Obrázek 8.12: Nastavení rozšířených možností sdílení

Jak již bylo naznačeno v právě uvedeném postupu nastavení sdílené složky umístěné ve Veřejné, máte pod rozšířenými možnostmi sdílení k dispozici konfiguraci přístupových oprávnění. V odpovídajícím dialogu **Oprávnění pro**, jenž je zachycen na obrázku 8.13 a který můžete otevřít stisknutím tlačítka **Oprávnění**, máte možnost určit následující:

- **Název skupiny nebo jméno uživatele** – slouží k výběru pracovní skupiny či jednotlivého uživatele, kterého se budou nastavená oprávnění týkat. Pokud požadovaný není v seznamu, můžete jej doplnit stisknutím tlačítka **Přidat**, případně mu naopak zcela zamítnout přístup tlačítkem **Odebrat**.
- **Oprávnění pro** – seznam jednotlivých konfigurovatelných oprávnění, máte přitom možnost danou akci buď aktivovat (**Povolit**), nebo naopak zakázat (**Odepřít**). Jedná se o následující oblasti přístupu:
  - **Úplně řízení** – vybraný síťový uživatel nebo skupina uživatelů bude moci aktuálně konfigurovanou složku libovolně měnit, tedy nejen otevírat v ní přítomné soubory, ale také je upravovat, mazat nebo například vytvářet zcela nové.
  - **Změnit** – dovoluje síťovým uživatelům sdílené složky procházet a měnit, nikoliv však mazat v nich obsažené soubory či podsložky, ani upravovat přístupová oprávnění (což úplně řízení umožňuje).
  - **Číst** – tato možnost určuje, že uživatelé budou moci soubory číst. Oproti možnosti Změnit tedy nejsou povoleny jejich jakékoliv úpravy a dále s tím související mazání či přejmenování.

Obrázek 8.13: Detailní nastavení přístupových oprávnění

Tip: Pokud se chcete o uživatelských oprávněních a ochraně nejen sdílených dat dozvědět mnohem více, můžete přímo v právě popsaném dialogu Oprávnění levým tlačítkem myši klepnout na hypertextový odkaz **Další informace o řízení přístupu a oprávnění**, čímž se otevře odpovídající a především velice podrobná část nápovědy systému Windows 8.

Sdílení libovolných dat

Pokud si nepřejete sdílet data prostřednictvím předurčené složky C:\Users\Veřejné, můžete samozřejmě sáhnout po jejich poskytnutí z libovolného původního umístění. Postup je velice obdobný jako v případě sdílení ve složce Veřejné, nicméně dovoluje nastavit mírně odlišná přístupová oprávnění. V případě sdílení libovolné složky postupujte následovně:

1. V Průzkumníku Windows na požadovanou složku klepněte pravým tlačítkem myši a z odpovídající místní nabídky vyberte příkaz **Vlastnosti** a pak **Sdílení**. Tím bude otevřen specializovaný dialog.
2. Na vybrané záložce **Sdílení** nejprve stiskněte tlačítko **Rozšířené možnosti sdílení**, čímž si zpřístupníte možnosti nastavení přístupových oprávnění. Postup jejich nastavení přesně kopíruje případ sdílení ve složce Veřejné.
3. Jakmile jste nastavili požadovaná přístupová oprávnění, můžete zkontrolovat umístění v neaktivním textovém poli **Síťová cesta** a všechny změny provedené na záložce Sdílení uvést v platnost stisknutím tlačítka **OK**.

Připojení síťové jednotky

Až do této chvíle předchozí řádky popisovaly techniky poskytnutí vlastních zdrojů ostatním uživatelům – ať už se jednalo sdílení dat nebo tiskárny. Neméně zajímavá, a v řadě případů dokonce i mnohem důležitější je pro uživatele možnost nalezení sdílených síťových prostředků, k nimž má vzdálený přístup. Ve svém principu je procházení sítě za tímto účelem velice podobné procházení obsahu vlastního pevného disku – listujete jednotlivými počítači v okně Průzkumníka Windows a okamžitě vidíte, kterých sdílených síťových prostředků může využít.

Pro procházení počítačů dostupných v místní síti můžete využít jednoduchého listování v okně Průzkumníka Windows, jak již bylo zmíněno v rámci domácí skupiny dříve v této kapitole. Pokud chcete používat složku, která je sdílena na některém z počítačů dostupných v lokální síti, můžete ji ve svém systému také velice jednoduše připojit ve smyslu samostatné diskové jednotky. V takovém případě postupujte následovně:

1. V Průzkumníku Windows zvolte příkaz **Počítač | Připojit síťovou jednotku**, čímž se otevře specializovaný dialog.
2. V roletové nabídce **Jednotka** vyberte jednopísmenné označení, pod kterým má být nově připojovaná složka dostupná jako jednotka. Systém Windows 8 automaticky odstraňu-

je již používaná označení, takže se nemusíte bát konfliktu v podobě stejného označení dvou jednotek.

3. Vzdálenou složku, která má být připojena, nejnázve určíte nalistováním po stisknutí tlačítka **Procházet**. Jedná se právě o tu složku, která bude v místním počítači následně spojena s dříve vybraným označením jednotky.

Poznámka: Nalistování složky po stisknutí tlačítka Procházet představuje jednoduchou možnost nalezení, pokud neznáte její přesné umístění. Jestliže naopak víte její název i jméno vzdáleného počítače, můžete cestu k ní zadat přímo, a to ve tvaru \\jméno počítače\název složky.

4. Pokud požadujete připojení stejné složky pod identickým označením jednotky i během příštího startu systému, aktivujte samostatnou možnost **Znovu připojit při přihlášení**.
5. Klepnutím na tlačítko **Dokončit** dojde k připojení vybrané složky, máte ji pak napříč celým systémem dostupnou pod zvoleným písmenem jednotky.

Obrázek 8.14: Připojení nové síťové jednotky

Jestliže máte problémy s připojením složky v síti v podobě místní jednotky, může se problém ukrývat hned na několika místech. Zdroje trablů jsou například následující:

- **Omezení firewallem** – v takovém případě zkontrolujte nastavení základních systémových služeb, případně na malou chvíli pro připojení firewall vypněte (i když to není zrovna bezpečné řešení).
- **Změny zdroje** – vzdálená složka mohla být přejmenována, respektive pozměněna odpovídající přístupová práva. Zkuste se dopátrat případných provedených změn.
- **Chybné uživatelské jméno nebo heslo** – někdy je zapotřebí přihlásit se pod jiným místním uživatelským účtem vzdáleného počítače.